

Συγγραφέας: Αγαθοπούλου Ελένη

ΕΠΙΠΕΔΟ Γ1

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Διαβάσετε σε ένα διαδικτυακό περιοδικό το παρακάτω άρθρο, όπου ένας φοιτητής αναφέρεται στις παρουσιάσεις που απαιτούνται στη διάρκεια των πανεπιστημιακών σπουδών, καταγράφοντας μέρος της εμπειρίας του και προσφέροντας μερικές συμβουλές. Θέλετε να δώσετε έναν τίτλο σε καθεμία από τις παραγράφους του, για να το επεξεργαστείτε καλύτερα. Στον πίνακα μετά το κείμενο σημειώστε δίπλα στους τίτλους τον αριθμό της παραγράφου που αντιστοιχεί στον τίτλο που επιλέγετε, όπως στο παράδειγμα.

Προσέξτε: υπάρχουν ΤΡΕΙΣ (3) τίτλοι που δεν ταιριάζουν σε καμία παράγραφο.

0.	Αγωνία. Τι θα κάνω; Με ποιους; Θα προλάβω την προθεσμία; Το να σου αναθέτει ο καθηγητής κάποια εργασία ακούγεται αρχικά απαιτητικό, αλλά σε δεύτερη ανάλυση θα σε βοηθήσει στο να μελετήσεις καλύτερα το αντικείμενο σου, να βελτιωθείς στην οργάνωση και στην εκπόνηση εργασιών και να εμπλουτίσεις τις γνώσεις σου πάνω στο αντικείμενο το οποίο μελετάς. <div style="text-align: right; border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ</div>
1.	Τυχαίνει κάποιες φορές μέλη της ομάδας να μην έχουν τόση διάθεση για δουλειά και να επιφορτίζονται οι υπόλοιποι με το μερίδιο της δουλειάς τους. Είναι σπάνια η περίπτωση μη συμφωνίας των μελών της ομάδας, ώστε τελικά ο φοιτητής να ζητήσει από τον καθηγητή να κάνει ατομική εργασία. Φυσικά πάντα υπάρχει ένας «έξυπνος», που νομίζει ότι είναι ο καλύτερος από όλους και στο τέλος τρώει X από τον καθηγητή.

2.	Αρχικά διαβάξεις πολλές φορές την εκφώνηση, κρατάς σημειώσεις όσον αφορά τα ζητούμενά της και έτσι φτιάχνεις ένα πλάνο για την δομή της εργασίας. Έπειτα συλλέγεις πληροφορίες, ερευνάς και μελετάς πάνω στο αντικείμενο. Κάνεις μια συρραφή αυτών, τις επεξεργάζεσαι και τις καταγράφεις στο χαρτί, σύμφωνα με το πλάνο της εργασίας. Και αφού τελειώσουν αυτά τα βήματα, κάνεις μορφοποίηση και επανέλεγχο της εργασίας συνολικά.
3.	Σε αυτές τις περιπτώσεις, όταν και οι δυο απόψεις είναι λογικές, κάνεις αμοιβαίες υποχωρήσεις για να βρεις μια μέση λύση και να συνεχίσεις χωρίς προβλήματα την εργασία. Αν κάποιος δεν παίρνει από λόγια, τον δένεις, τον κλειδώνεις στο υπόγειο και τον αφήνεις ελεύθερο όταν τελειώσει η εργασία. Αστείεύομαι, απλά απευθύνεσαι στον καθηγητή.
4.	Σίγουρα αγχώνεσαι λίγο, αλλά αυτό σε βοηθάει να «ανεβάσεις στροφές» και να καλύψεις τον χαμένο χρόνο. Αυξάνεις τις ώρες που ασχολείσαι με την εργασία σου και το αποτέλεσμα θα κυμανθεί ανάλογα με τις δυνατότητές σου και το πόσο κόπιασες για αυτήν. Εάν πιστεύεις ότι δεν μπορείς να τελειώσεις την εργασία εγκαίρως, ενημερώνεις τον καθηγητή και του ζητάς παράταση. Να θυμάσαι ότι μετράει η ποιότητα, όχι η ποσότητα.
5	Να έχεις προετοιμαστεί κατάλληλα και να ξέρεις με κάθε λεπτομέρεια τι λέει η εργασία σου. Αυτό σε βοηθάει και στο να την παρουσιάσεις με μεγαλύτερη άνεση και ευχέρεια (συμπεριλαμβάνεται και η πρόβα στον καθρέφτη του μπάνιου). Ο λόγος πρέπει να είναι απλός και σύντομος, κατάλληλος και ακριβής, ζωντανός και παραστατικός, εκφραστικός και υποβλητικός.
6	Καλό θα ήταν να σκέφτεσαι καθαρά το περιεχόμενο της παρουσίασής σου και να συμπεριφέρεσαι σαν το κοινό να απαρτίζεται από φίλους σου. Φέρε και κανένα φίλο σου για καλό και για κακό. Το μυστικό της αποτελεσματικής παρουσίασης είναι η καλή προετοιμασία, η οποία δίνει πρόσθετη αυτοπεποίθηση και βοηθάει στην αποβολή του άγχους. Πες από μέσα σου «μπορείς αγόρι μου/κούκλα μου».

Πηγή:

http://www.mycampus.gr/my_news/foititiko_protoselido/8_pragmata_pou_ema8a_kanont_as_ergasies_sto_panepistimio.html (Διασκευή)

χ	Αρχικά συναισθήματα	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	0
α	Διαφωνία με συμφοιτητή		

β	Φέρε και φίλους στην παρουσίαση	
γ	Ο χρόνος λιγοστεύει	
δ	Κακή εμπειρία συμμετοχής σε ομαδική εργασία	
ε	Δημιουργικό άγχος	
στ	Φόβος ότι θα αισθάνεσαι άβολα	
ζ	Η ώρα της παρουσίασης	
η	Ατομικές ή ομαδικές εργασίες;	
θ	Βήματα για την διεκπεραίωση της εργασίας	

Λύση

χ	Αρχικά συναισθήματα	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	0
α	Διαφωνία με συμφοιτητή		3
β	Φέρε και φίλους στην παρουσίαση		
γ	Ο χρόνος λιγοστεύει		4
δ	Κακή εμπειρία συμμετοχής σε ομαδική εργασία		
ε	Δημιουργικό άγχος		
στ	Φόβος ότι θα αισθάνεσαι άβολα		6
ζ	Η ώρα της παρουσίασης		5
η	Ατομικές ή ομαδικές εργασίες;		1
θ	Βήματα για την διεκπεραίωση της εργασίας		2

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Θα ακούσετε δύο (2) φορές μέρος μιας συνέντευξης στην οποία μία εκπαιδευτικός εξηγεί την παιδαγωγική θεωρία της Μαρία Μοντεσσόρι. Αυτά που ακούτε σας ενδιαφέρουν και κρατάτε σύντομες σημειώσεις (2-8 λέξεις), όπως στο παράδειγμα.

Τι είναι το σύστημα Μοντεσσόρι;

Δεν θα το ονόμαζα σύστημα, ούτε μέθοδο, γιατί παραπέμπει σε κάτι τυποποιημένο. Είναι μια θεωρία που έχει φτιάξει η Μαρία Μοντεσσόρι –η πρώτη ιταλίδα γιατρός–, η οποία είναι 0. βασισμένη στην παρατήρηση, γι' αυτό και είναι επιστημονική. Για μένα αποτελεί μια ολόκληρη φιλοσοφία απέναντι στο παιδί και την ανάπτυξή του. Η Μαρία Μοντεσσόρι χώρισε την πορεία του παιδιού από τη γέννα έως και την ενηλικίωση σε τέσσερα αναπτυξιακά στάδια και πρότεινε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα 1. _____ . Διαπίστωσε δε ότι στα πρώτα 6 χρόνια υπάρχουν σε όλα τα παιδιά κοινές «ευαίσθητες περιόδους» –τα λεγόμενα «παράθυρα ευκαιρίας»–, συγκεκριμένες δηλαδή χρονικές περιόδους κατά τις οποίες ουσιαστικά «ανοίγει» ο εγκέφαλος προκειμένου να 2. _____ . Αν δεν εκμεταλλευτούμε σωστά τις ευαίσθητες περιόδους στερώντας από το παιδί τα εκάστοτε ερεθίσματα, τα παράθυρα ευκαιρίας «κλείνουν», με αποτέλεσμα το παιδί να μην φτάσει ποτέ το επιθυμητό επίπεδο στη συγκεκριμένη δεξιότητα. Βασική αρχή στη φιλοσοφία μας είναι η «ελεύθερη επιλογή», η οποία στηρίζεται στο «προετοιμασμένο περιβάλλον». Όταν το παιδί έχει στο περιβάλλον του όσα έχει ανάγκη ανάλογα με την ηλικία του, μπορεί να επιλέξει ελεύθερα από ένα περιβάλλον όπου, πριν από το ίδιο, έχει κάνει τις ασφαλείς επιλογές ο ενήλικας. Σημαντικότερη θέση στη δουλειά μας με τα παιδιά κατέχει και η παρατήρηση. Στα μοντεσσोरιανά σχολεία, η παρατήρηση γίνεται από τον ίδιο τον δάσκαλο. Στο σπίτι, 3. _____ τα παιδιά τους όσο ασχολούνται απορροφημένα με κάτι. Προσπαθούμε να καταλάβουμε τι είναι αυτό που τα ενδιαφέρει, τι έχουν κατακτήσει, σε ποιο στάδιο είναι έτοιμα να μπουν ή τι είναι αυτό που τα δυσκολεύει.

Πώς λειτουργεί ένα σχολείο Μοντεσσόρι;

Μια τάξη Μοντεσσόρι είναι τελείως διαφορετική από μια κλασική τάξη. Στην προσχολική ηλικία, πρόκειται για μια μικρογραφία σπιτιού: ένας νεροχύτης στο ύψος των παιδιών, μια χαμηλή βιβλιοθήκη, ένας μικρός καναπές και χαμηλά ράφια για τις «δουλειές» των παιδιών. Γι' αυτό άλλωστε και το σχολείο από 2,5 έως 6 ετών ονομάζεται «Το σπίτι των παιδιών»! Το κάθε πράγμα έχει τη θέση του, ώστε 4._____.

Οι δραστηριότητες έχουν διαφορετικά επίπεδα δυσκολίας που κατακτά σταδιακά το παιδί. Υπάρχει επίσης ισορροπία μεταξύ 5._____, επειδή τα παιδιά έχουν κοινές ανάγκες, αλλά το καθένα είναι ξεχωριστό. Στην τάξη υπάρχουν μικτές ηλικίες, ακριβώς όπως και στον αληθινό κόσμο. Έτσι, ένα εξάχρονο παιδί μπορεί να μεταφέρει τη γνώση στο μικρότερο, αλλά και το τρίχρονο να του μάθει την κατανόηση και την αλληλοβοήθεια. Στο δημοτικό, η αίθουσα είναι σαν ένα εργαστήριο όπου υπάρχουν τμήματα φυσικής, χημείας κλπ. Τα παιδιά δουλεύουν στο πλαίσιο ομάδας, 6._____ εγκυκλοπαίδειες, διαδίκτυο, χάρτες, κ.ά., ώστε να κάνουν έρευνα, μέσα 7._____, την οποία παρουσιάζουν στους συμμαθητές τους. Και εδώ, υπάρχουν μικτές ηλικίες.

Στην Ελλάδα υπάρχουν μόνο παιδικοί σταθμοί, νηπιαγωγεία και δημοτικά Μοντεσσόρι. Πώς θα αντιδράσει το παιδί όταν αργότερα κληθεί να ακολουθήσει το πνεύμα ενός δημόσιου ή ιδιωτικού σχολείου;

Νομίζω ότι μπορεί να τα καταφέρει μια χαρά! Ένα παιδί που τα 6 πρώτα χρόνια του –όπου 8._____ – έχει λάβει πληθώρα ερεθισμάτων με τον σωστό τρόπο, έχει αποκτήσει βούληση και κρίση. Είναι μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα, και έχει δομήσει μια εσωτερική πειθαρχία, που δεν έχει καμία σχέση με τη γνωστή «πειθαρχία». Το παιδί αυτό έχει κατανόηση, ενδιαφέρον και αγάπη για τον άλλο και τον κόσμο, γνωρίζει την αλληλοβοήθεια, έχει μάθει να μην 9._____.

Μπορούν οι γονείς να εφαρμόσουν αυτή τη φιλοσοφία στο σπίτι τους;

Φυσικά. Τους γονείς τους προσελκύει το σύστημα απόλυτης αρμονίας της μοντεσσοριανής τάξης και θέλουν να το εφαρμόσουν και στο σπίτι. Ένα παιδί που έχει μάθει να λειτουργεί σε ένα προσαρμοσμένο περιβάλλον, όπου έχει παντού πρόσβαση, δεν μπορεί να λειτουργήσει σε ένα σπίτι γεμάτο απαγορεύσεις. «Τι να κάνω για να ντύνεται ή να τρώει μόνο του, να φτάνει τα παιχνίδια του χωρίς βοήθεια;», ρωτάνε οι γονείς. Μια μαμά που απαγόρευε στο παιδί της να πιάνει 10._____ μπήκε μια μέρα στην τάξη και είδε την κόρη της να κατεβαίνει τη σκάλα κρατώντας ένα δίσκο με 12 γυάλινα ποτηράκια γεμάτα χυμό. Έβαλε τα κλάματα λέγοντας «Τι μπορεί να κάνει το παιδί μου και εγώ του το απαγορεύω».

Λύση

1. για καθένα από αυτά
2. προσλάβει συγκεκριμένες πληροφορίες και να εκτελέσει συγκεκριμένες δεξιότητες
3. ενθαρρύνουμε τους γονείς να παρατηρούν
4. να προάγει την ανεξαρτησία του παιδιού

5. ατομικής δουλειάς και ομαδικών δραστηριοτήτων
6. έχουν πρόσβαση σε
7. από την οποία κατακτούν τη γνώση
8. δομείται το μεγαλύτερο ποσοστό της προσωπικότητάς του
9. ασκεί και να μην δέχεται οποιαδήποτε μορφή βίας
10. οτιδήποτε γυάλινο από φόβο μήπως το σπάσει

Τι είναι το σύστημα Μοντεσσόρι;

Δεν θα το ονόμαζα σύστημα, ούτε μέθοδο, γιατί ακούγεται σαν κάτι τυποποιημένο. Είναι μια θεωρία που έχει φτιάξει η Μαρία Μοντεσσόρι –η πρώτη ιταλίδα γιατρός–, η οποία βασίζεται στην παρατήρηση, γι' αυτό και είναι επιστημονική. Για μένα αποτελεί μια ολόκληρη φιλοσοφία απέναντι στο παιδί και την ανάπτυξή του. Η Μαρία Μοντεσσόρι χώρισε την πορεία του παιδιού από τη γέννα έως και την ενηλικίωση σε τέσσερα «αναπτυξιακά στάδια» και πρότεινε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα για καθένα από αυτά. Διαπίστωσε δε ότι στα πρώτα 6 χρόνια υπάρχουν σε όλα τα παιδιά κοινές «ευαίσθητες περιόδους» –τα λεγόμενα «παράθυρα ευκαιρίας»–, συγκεκριμένες δηλαδή χρονικές περιόδους κατά τις οποίες ουσιαστικά «ανοίγει» ο εγκέφαλος προκειμένου να προσλάβει συγκεκριμένες πληροφορίες και να εκτελέσει συγκεκριμένες δεξιότητες. Αν δεν εκμεταλλευτούμε σωστά τις ευαίσθητες περιόδους στερώντας από το παιδί τα εκάστοτε ερεθίσματα, τα παράθυρα ευκαιρίας «κλείνουν», με αποτέλεσμα το παιδί να μην φτάσει ποτέ το επιθυμητό επίπεδο στη συγκεκριμένη δεξιότητα. Βασική αρχή στη φιλοσοφία μας είναι η «ελεύθερη επιλογή», η οποία στηρίζεται στο «προετοιμασμένο περιβάλλον». Όταν το παιδί έχει στο περιβάλλον του όσα έχει ανάγκη ανάλογα με την ηλικία του, μπορεί να επιλέξει ελεύθερα από ένα περιβάλλον όπου, πριν από το ίδιο, έχει κάνει τις ασφαλείς επιλογές ο ενήλικας. Σημαντικότερη θέση στη δουλειά μας με τα παιδιά κατέχει και η παρατήρηση. Στα μοντεσσόριανά σχολεία, η παρατήρηση γίνεται από τον ίδιο τον δάσκαλο. Στο σπίτι, ενθαρρύνουμε τους γονείς να παρατηρούν τα παιδιά τους όσο ασχολούνται απορροφημένα με κάτι. Προσπαθούμε να καταλάβουμε τι είναι αυτό που τα ενδιαφέρει, τι έχουν κατακτήσει, σε ποιο στάδιο είναι έτοιμα να μπουν ή τι είναι αυτό που τα δυσκολεύει.

Πώς λειτουργεί ένα σχολείο Μοντεσσόρι;

Μια τάξη μοντεσσόρι είναι τελείως διαφορετική από μια κλασική τάξη. Στην προσχολική ηλικία, πρόκειται για μια μικρογραφία σπιτιού: ένας νεροχύτης στο ύψος των παιδιών, μια χαμηλή βιβλιοθήκη, ένας μικρός καναπές και χαμηλά ράφια για τις «δουλειές» των παιδιών. Γι' αυτό άλλωστε και το σχολείο από 2,5 έως 6 ετών ονομάζεται «Το σπίτι των παιδιών»! Στην αίθουσα υπάρχει μια εξωτερική τάξη που οδηγεί και σε μια εσωτερική τάξη. Το κάθε πράγμα έχει τη θέση του, ώστε να προάγει την ανεξαρτησία του παιδιού (να μπορεί να το βρει μόνο του, χωρίς βοήθεια). Οι δραστηριότητες έχουν διαφορετικά επίπεδα δυσκολίας που κατακτά σταδιακά το παιδί. Υπάρχει επίσης ισορροπία μεταξύ ατομικής δουλειάς και ομαδικών δραστηριοτήτων, επειδή τα παιδιά έχουν κοινές ανάγκες, αλλά το καθένα είναι ξεχωριστό. Στην τάξη υπάρχουν μικτές ηλικίες, ακριβώς όπως και στον

αληθινό κόσμο. Έτσι, ένα εξάχρονο παιδί μπορεί να μεταφέρει τη γνώση στο μικρότερο, αλλά και το τρίχρονο να του μάθει την κατανόηση και την αλληλοβοήθεια. Στο δημοτικό, η αίθουσα είναι σαν ένα εργαστήριο όπου υπάρχουν τμήματα φυσικής, χημείας κλπ. Τα παιδιά δουλεύουν στο πλαίσιο ομάδας, έχουν πρόσβαση σε εγκυκλοπαίδειες, ίντερνετ, χάρτες, κ.ά., ώστε να κάνουν έρευνα, μέσα από την οποία κατακτούν τη γνώση, την οποία παρουσιάζουν στους συμμαθητές τους. Και εδώ, υπάρχουν μικτές ηλικίες.

Στην Ελλάδα υπάρχουν μόνο παιδικόι σταθμοί, νηπιαγωγεία και δημοτικά Μοντεσσόρι. Πώς θα αντιδράσει το παιδί όταν αργότερα κληθεί να ακολουθήσει το πνεύμα ενός δημόσιου ή ιδιωτικού σχολείου;

Νομίζω ότι μπορεί να τα καταφέρει μια χαρά! Ένα παιδί που τα 6 πρώτα χρόνια του –όπου δομείται το μεγαλύτερο ποσοστό της προσωπικότητάς του– έχει λάβει πληθώρα ερεθισμάτων με τον σωστό τρόπο, έχει αποκτήσει βούληση και κρίση. Είναι μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα, και έχει δομήσει μια εσωτερική πειθαρχία, που δεν έχει καμία σχέση με τη γνωστή «πειθαρχία». Το παιδί αυτό έχει κατανόηση, ενδιαφέρον και αγάπη για τον άλλο και τον κόσμο, γνωρίζει την αλληλοβοήθεια, έχει μάθει να μην ασκεί και να μην δέχεται οποιαδήποτε μορφή βίας.

Μπορούν οι γονείς να εφαρμόσουν αυτή τη φιλοσοφία στο σπίτι τους;

Φυσικά. Τους γονείς τους προσελκύει το σύστημα απόλυτης αρμονίας της μοντεσσοριανής τάξης και θέλουν να το εφαρμόσουν και στο σπίτι. Ένα παιδί που έχει μάθει να λειτουργεί σε ένα προσαρμοσμένο περιβάλλον, όπου έχει παντού πρόσβαση, δεν μπορεί να λειτουργήσει σε ένα σπίτι γεμάτο απαγορεύσεις. «Τι να κάνω για να ντύνεται ή να τρώει μόνο του, να φτάνει τα παιχνίδια του χωρίς βοήθεια;», ρωτάνε οι γονείς. Μια μαμά που απαγόρευε στο παιδί της να πιάνει οτιδήποτε γυάλινο από φόβο μήπως το σπάσει μπήκε μια μέρα στην τάξη και είδε την κόρη της να κατεβαίνει τη σκάλα κρατώντας έναν δίσκο με 12 γυάλινα ποτηράκια γεμάτα χυμό. Έβαλε τα κλάματα λέγοντας «Τι μπορεί να κάνει το παιδί μου και εγώ του το απαγορεύω».

Πηγή: <http://www.vita.gr/science-forum/article/31175/megalwnontas-aneksarthta-paidia>
(Διασκευή)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ελεγχόμενη δραστηριότητα (1)

Αφού διαβάσετε το κείμενο «Αποστήθιση: Το μικρόβιο του εκπαιδευτικού συστήματος», αντιστοιχίστε στον παρακάτω πίνακα τις λέξεις ή φράσεις στα αριστερά (με τη σημασία που έχουν στο κείμενο) με συνώνυμές τους στα δεξιά.

0. εξασθένιση	→	α) μείωση
1. υπογραμμίζω		β) θεμέλιο
2. επίπτωση		γ) επισημαίνω
3. συγκερασμός		δ) αντιθέτως
4. συμβάλλω		ε) κατάργηση
5. ακρογωνιαίος λίθος		στ) επικεντρώνομαι
6. εστιάζω		ζ) συντελώ
7 σε αντιδιαστολή		η) ανασταλτικός παράγοντας
8. τροχοπέδη		θ) αντίκτυπος
9. εξάλειψη		ι) πρωτοτυπία
10. καινοτομία		κ) συνδυασμός

Λύση

1γ, 2θ, 3κ, 4ζ, 5β, 6στ, 7δ, 8η, 9ε, 10ι

Ελεγχόμενη δραστηριότητα (2)

Χρησιμοποιείτε δύο φορές καθεμία από τις λέξεις στην αριστερή στήλη, ώστε να δημιουργήσετε συμφράσεις με τις λέξεις ή τις φράσεις στην αριστερή στήλη.

Παράδειγμα: 0, ι, λ

0. ανάληψη	α) προγράμματος
1. καλλιέργεια	β) στόχου
2. διεκπεραίωση	γ) γλώσσας
3. σεμινάριο	δ) σχολικής βίας
4. επίτευξη	ε) επιμόρφωσης
5. εξάλειψη	στ) καθήκοντος
	ζ) αναλφαβητισμού
	η) ειδικής αγωγής

	θ)εργασίας
	ι) ευθύνης
	κ) πνεύματος
	λ) πρωτοβουλίας

Λύση

1: γ, κ 2: στ, θ 3: ε, η 4: β, α 5: δ, ζ

Αποστήθιση: Το μικρόβιο του εκπαιδευτικού συστήματος

Η «αποστήθιση» είναι μία τεχνική μέθοδος μάθησης όπου ο μαθητής προσπαθεί να απομνημονεύσει μέρη της εκπαιδευτικής ύλης, με σκοπό να κατακτήσει τη συγκεκριμένη γνώση και να εξεταστεί πάνω σε αυτή. Παρά την ευρεία χρήση της, η αποστήθιση δε συμβάλλει καθόλου στην απόκτηση γνώσης. Ο μαθητής προχωρά σε μια στείρα αναπαραγωγή γνώσεων, χωρίς ωστόσο να αφομοιώνει αυτά που πρέπει. Φυσικό επακόλουθο είναι με το πέρασμα του χρόνου και την εξασθένηση της μνήμης να ξεχνιέται η πλειοψηφία των όσων έχουν αποστηθιστεί.

Ο κυριότερος αντίκτυπος της αποστήθισης όμως είναι ότι δεν εξασκείται η κριτική σκέψη, που πρέπει να αποτελεί το μεγαλύτερο εφόδιο που αποκτά ο μαθητής στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι μηχανιστικές γνώσεις δυσκολεύουν τις περαιτέρω σπουδές που απαιτούν την σύνθεση περισσότερων σκέψεων και δεδομένων και ασφαλώς αποτελούν τροχοπέδη στη μετέπειτα επαγγελματική του πορεία. Η έλλειψη καινοτομίας άλλωστε που χαρακτηρίζει τα Ελληνόπουλα οφείλεται κατά πολύ στην έλλειψη κριτικής ικανότητας που απορρέει από την απλή απομνημόνευση.

Σε αντιδιαστολή θα μπορούσε να τεθεί ένα νέο σύστημα που θα συμβάλει στη κινητοποίηση της σκέψης του μαθητή. Αυτό δύναται να επιτευχθεί αρχικά εστιάζοντας σε ένα τρόπο πρόσληψης γνώσης που θα στηρίζεται στο συγκερασμό περισσότερων πηγών.

Κλείνοντας, όπως επισημαίνει και ο καθηγητής Λ. Βλάχος, «Το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα καταρρέει και συμπαρασύρει την οικονομία και την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας». Ξεκινώντας από την εξάλειψη της αποστήθισης και θέτοντας το σπόρο για τη καλλιέργεια της κριτικής ικανότητας, συμβάλλουμε στην εξυγίανση του ακρογωνιαίου λίθου του εκπαιδευτικού μας συστήματος και προλαβαίνουμε μια ολική κατάρρευση.

Πηγή:

<http://infocracypress.wordpress.com/2013/02/22/%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%B8%CE%B9%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF-%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%BF%CE%B2%CE%B9%CE%BF->

[%CF%84%CE%BF%CF%85-](#)

[%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%84/](#) (Διασκευή)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Καθοδηγούμενη δραστηριότητα (1)

Στο παρακάτω κείμενο να συμπληρώσετε τα κενά σχηματίζοντας με ουσιαστικά από τα ρήματα του πίνακα, όπως στο παράδειγμα. Μπορείτε να δουλέψετε σε ζευγάρια και να βρείτε τα **παράγωγα** ουσιαστικά με τη βοήθεια του *Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής*:

<http://www.greek->

[language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html](http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html).

<p>προσφέρω εκπονώ παραδίδω επαρκώς υποστηρίζω ερμηνεύω παρέχω προσκαλώ διαμορφώνω επεξεργάζομαι εξάγω</p>

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (**ΙΕΠ**) απηύθυνε έγγραφο 0. πρόσκληση σε τρεις ιδιωτικές εταιρείες, προκειμένου να υποβάλουν 1. _____ για την 2. _____ υπηρεσιών στατιστικής 3. _____ της έρευνας που πραγματοποίησε με ερωτηματολόγια, για τον εξορθολογισμό της διδακτέας ύλης και του εκπαιδευτικού υλικού στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Η εταιρεία που θα επιλεγεί θα παρέχει υπηρεσίες που σχετίζονται με την ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων, με στόχο την 4. _____ σχετικών συμπερασμάτων, καθώς και την 5. _____ της επιστημονικής επιτροπής στον τομέα της 6. _____ των σχετικών μελετών, για θέματα που αφορούν την 7. _____ των ερευνητικών δεδομένων. Η ημερομηνία 8. _____ του έργου είναι 7 Ιουλίου 2014.

Στο ΙΕΠ έχει συσταθεί Επιστημονική Επιτροπή για τη 9. _____ σχετικών ερευνητικών εργαλείων (ερωτηματολογίων). Μέσω αυτών αντλούνται στοιχεία που αφορούν τη διδακτέα ύλη, τη ροή, το φόρτο, την καταλληλότητα και την 10. _____ της, τον αντίκτυπό της στην εκπαιδευτική διαδικασία, από εκπαιδευτικούς της πράξης, οι οποίοι διδάσκουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Πηγή: <http://www.esos.gr/arthra/defterovathmia-ekpaidefsi/eidisis-defterovathmia-ekpaidefsi/statistikh-epejergasia-tvn-ervthmatologivn-gia-ton-ejoruologismo-ths-didakteas-ylhs-sth-deyterobaumia-ekpaideysh> (Διασκευή)

Λύση

0. προσκαλώ → πρόσκληση, 1. προσφέρω → προσφορά, 2. παρέχω → παροχή, 3. επεξεργάζομαι → επεξεργασία, 4. εξάγω → εξαγωγή, 5. υποστηρίζω → υποστήριξη, 6. εκπονώ → εκπόνηση, 7. ερμηνεύω → ερμηνεία, 8. παραδίδω → παράδοση, 9. διαμορφώνω → διαμόρφωση, 10. επαρκώ → επάρκειά

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Καθοδηγούμενη δραστηριότητα (2)

Αποδώστε με μία σύνθετη λέξη καθεμιά από τις παρακάτω φράσεις και μετά χρησιμοποιήστε αυτές τις λέξεις σε προτάσεις. Μπορείτε να ψάξετε για παραδείγματα στο διαδίκτυο.

Συμβαίνει/υπάρχει έξω απ' το σχολείο = εξωσχολικός

Πολλοί γονείς προσπαθούν να προσφέρουν στα παιδιά τους μια **εξωσχολική** δραστηριότητα, όπως ένα άθλημα, ζωγραφική κτλ.

1. Με πολλές διαστάσεις
2. Ο μισθός του υπολογίζεται με την ώρα
3. Προσήλωση σ' ένα στόχο
4. Ελίσσεται εύκολα
5. Αξιολόγηση του εαυτού μου
6. Με γρήγορο ρυθμό
7. Ανάξιος εμπιστοσύνης
8. Αποκτήθηκε πρόσφατα
9. Μετά το πτυχίο
10. Ξέρει πολλά

Λύση

1. πολυδιάστατος, 2. ωρομίσθιος, 3. στοχοπροσήλωση, 4. ευέλικτος, 5. αυτοαξιολόγηση, 6. ταχύρυθμος, 7. αναξιόπιστος, 8. νεοαποκτηθείς, 9. μεταπτυχιακός, 10. πολύξερος

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ελεγχόμενη δραστηριότητα (1)

Στο παρακάτω κείμενο να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη **πρόθεση**. Μαζί με την πρόθεση συμπληρώστε και το άρθρο, όπου αυτό είναι απαραίτητο, όπως στο παράδειγμα.

Κινδυνεύει το μάθημα της Πληροφορικής

Συχνά οι πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα, ιδιαίτερα την τελευταία περίοδο που οι εξελίξεις αυτές είναι σημαντικές, «καλύπτουν» το μεγαλύτερο μέρος της ενημέρωσης από τα ΜΜΕ. Έτσι, πολλά σημαντικά γεγονότα μένουν 0. στο ειδησεογραφικό περιθώριο.

Ένα τέτοιο θέμα είναι και το μέλλον της διδασκαλίας της Πληροφορικής 1. _____ ελληνική εκπαίδευση. Φαντάζομαι πάντως ότι δεν υπάρχει Έλληνας ή Ελληνίδα πολίτης που να αμφιβάλλει 2. _____ τη σπουδαιότητα της Πληροφορικής.

Φανταστείτε για μια στιγμή τον κόσμο μας χωρίς τις εφαρμογές της Πληροφορικής και των ψηφιακών τεχνολογιών (3. _____ το διαδίκτυο και τα «έξυπνα» κινητά τηλέφωνα, 4. _____ τις εφαρμογές στην Ιατρική, τη Δημόσια διοίκηση και πρακτικά 5. _____ όλους τους πολύπλοκους μηχανισμούς): δε θα ήταν κυριολεκτικά ένας άλλος κόσμος; Ωστόσο, όσο και αν φαίνεται απίστευτο, αυτή η επιστήμη αιχμής, η Πληροφορική, είναι ένα μάθημα 6. _____ κινδύνω στο ελληνικό σχολείο.

Κατά ένα περίεργο τρόπο, το ίδιο το Υπουργείο Παιδείας θέτει την Πληροφορική 7. _____ αμφισβήτηση: πολύ συχνά, η διδασκαλία της, 8. _____ 9. _____ το περιεχόμενο και τις ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας, θεωρείται ζήτημα 10. _____ εξέταση, εξαγγέλλονται αλλαγές, περιορισμοί, περικοπές και γενικά κυριαρχεί ένα κλίμα διαρκούς επανεξέτασης, αβεβαιότητας και μισής πληροφόρησης.

Λύση

1. στην, 2. για, 3. από, 4. ως, 5. σε, 6. εν, 7. υπό, 8. ως, 9. προς, 10. προς

Πηγή: <http://users.sch.gr/manpoul/index.php/plhrofekp/tritovathm/39-daqdilelis>
(Διασκευή)

Ελεγχόμενη δραστηριότητα (2)

Στο παρακάτω κείμενο να συμπληρώσετε κάθε κενό με το κατάλληλο ρήμα από τον πίνακα (στον κατάλληλο τύπο παθητικής φωνής), όπως στο παράδειγμα.

πιστοποιώ ορίζω μηδενίζω αντλώ συνυπολογίζω διεξάγω διακρίνω εντοπίζω εξετάζω εισάγω εκδίδω λαμβάνω
--

Ξεκινούν την Τετάρτη οι Πανελλαδικές εξετάσεις

Η ώρα έναρξης της εξέτασης έχει 0. οριοστεί στις 8.30 π.μ., κοινή για τους υποψηφίους ημερήσιων και εσπερινών λυκείων.

Για τα βασικά μαθήματα των Γενικών Λυκείων (ΓΕΛ) οι εξετάσεις ολοκληρώνονται στις 12 Ιουνίου με Αρχές Οικονομικής Θεωρίας. Ειδικό ενδιαφέρον θα έχουν φέτος οι εξετάσεις της Α' Λυκείου, καθώς θα είναι μεν ενδοσχολικές αλλά το 50% των ερωτήσεων θα 1. _____ από τη νεοσύστατη Τράπεζα Θεμάτων. Για πρώτη φορά ο βαθμός της τάξης θα 2. _____, σε μικρό ποσοστό, για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Οι υποψήφιοι ΓΕΛ δεν έχουν δικαίωμα να επιλέξουν επιστημονικό πεδίο, αν δεν έχουν 3. _____ σε πανελλήνιο επίπεδο και στα δύο μαθήματα αυξημένης βαρύτητας του συγκεκριμένου πεδίου. Θα πρέπει να 4. _____ υπόψη ότι η εξέταση όλων των υποψηφίων ΟΜΑΔΑΣ Β' του ίδιου ΓΕΛ θα 5. _____ στο ίδιο εξεταστικό κέντρο.

Όσοι από τους μαθητές εμπíπτουν στην ειδική κατηγορία των υποψηφίων πασχόντων από σοβαρές παθήσεις (για εισαγωγή στο 5% των θέσεων εισακτέων), έχουν 6. _____ ήδη από συγκεκριμένα νοσοκομεία για την πάθησή τους.

Αθλητές που έχουν 7. _____ σε διεθνείς αγώνες μπορούν να 8. _____ στα Τμήματα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΠΦΑΑ) σε ποσοστό θέσεων 30%.

Επισημαίνεται ότι αν 9. _____ μαθητής με κινητό τηλέφωνο, το γραπτό του θα 10. _____.

Λύση

1. αντληθεί, 2. συνυπολογιστεί/-σθεί, 3. εξετασθεί, 4. ληφθεί, 5. διεξαχθεί, 6. πιστοποιηθεί, 7. διακριθεί, 8. εισαχθούν, 9. εντοπιστεί/-σθεί, 10. μηδενιστεί/-σθεί

Πηγή: <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231322394> (Διασκευή)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Καθοδηγούμενη δραστηριότητα (1)

Μαζί με έναν συμμαθητή/μια συμμαθήτριά σας γράψτε προτάσεις για τα παρακάτω προβλήματα και τις αιτίες που μπορεί να τα προκάλεσαν, εκφράζοντας τη σχέση αιτίας-αποτελέσματος με απόλυτη ή σχετική βεβαιότητα.

Πρόβλημα

0. μη κατανόηση
1. κανένα κίνητρο
2. άγνοια στρατηγικών μάθησης
3. μαθησιακές δυσκολίες
4. σπίτι με φασαρία
5. αποστήθιση

Συνέπεια

- α) λάθος λύση άσκησης
- β) ανολοκλήρωτη εργασία
- γ) χαμηλή επίδοση
- δ) αποθάρρυνση
- ε) απόσπαση προσοχής
- στ) έλλειψη κριτικής σκέψης

Παράδειγμα: 0.α

- Είμαι σίγουρος/Πιστεύω ότι/Είναι πολύ πιθανό ότι έλυσε λάθος την άσκηση, επειδή δεν κατανόησε/κατάλαβε την εκφώνηση.
- Αναρωτιέμαι αν δεν κατάλαβε τις οδηγίες και γι' αυτό έλυσε λάθος την άσκηση
- Αμφιβάλλω αν η λάθος λύση της άσκησης οφείλεται στο ότι δεν κατάλαβε τι έπρεπε να κάνει.

Παραδείγματα συνδεδειγμένων λέξεων που δηλώνουν αιτία-αποτέλεσμα:

προθέσεις + γενική: εξαιτίας, λόγω

δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις: διότι, επειδή, αφού

επιρρηματικές φράσεις: γι' αυτόν τον λόγο, συνεπώς, κατά συνέπεια

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Καθοδηγούμενη δραστηριότητα (2)

Μαζί με έναν συμμαθητή/μια συμμαθήτριά σας γράψτε πώς θα μπορούσαν να βελτιώνονταν/να χειροτέρευαν τα παρακάτω προβλήματα, χρησιμοποιώντας την πιθανολογική έγκλιση ΘΑ + οριστική (σε οποιοδήποτε χρόνο εκτός από το μέλλοντα).

0. Υπερβολικός όγκος των κατ' οίκον σχολικών εργασιών – έλλειψη χρόνου για άθληση

Αν μειωνόταν ο όγκος των κατ' οίκον σχολικών εργασιών, τα παιδιά θα έβρισκαν χρόνο για άθληση./Με λιγότερες εργασίες στο σπίτι, το παιδί θα έκανε περισσότερα αθλήματα./Αν δεν είχε τόσο φόρτο με τις σχολικές εργασίες στο σπίτι, θα αθλούνταν περισσότερο.

1. μελέτη αργά το βράδυ – μείωση ενέργειας και δυνατότητας συγκέντρωσης

---

2. ερωτήσεις των παιδιών – επιζήμιες οι έτοιμες απαντήσεις των γονιών

---

3. επίβλεψη της μελέτης του παιδιού – διακριτική παρουσία γονιών

---

4. συνεργασία εκπαιδευτικών και γονέων – ενίσχυση της μάθησης

---

5. επιβράβευση προσπαθειών του παιδιού – ψυχολογική ενδυνάμωση

---

6. αδιαφορία των γονιών – αποθάρρυνση του παιδιού

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Επικοινωνιακή δραστηριότητα

Επειδή πλησιάζει η εξεταστική περίοδος, ένα περιοδικό σας ζητάει να γράψετε ένα σχετικό άρθρο για γονείς ή κηδεμόνες με θέμα «Εξεταστική Περίοδος: Χρήσιμες συμβουλές για να στηρίξετε τα παιδιά σας». Πριν αρχίσετε να γράφετε, συνεργαστείτε με ένα συμμαθητή ή μία συμμαθήτριά σας για να μοιραστείτε ιδέες που θα σας βοηθήσουν. (400-450 λέξεις)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Να δίνεις συμβουλές/να προειδοποιείς

Επικοινωνιακή δραστηριότητα κατά ομάδες: Παιχνίδι ρόλων

Συμμετέχετε σε μια ομάδα περιοδικού και σας ζητούν να γράψετε ένα άρθρο με συμβουλές προς τη νεολαία που αφορούν την εξεταστική περίοδο. Βάσει των προσωπικών σας εμπειριών, συζητάτε με άλλα μέλη της οργάνωσης για να αποφασίσετε ποια είναι τα σημαντικότερα ζητήματα και προτείνετε ανάλογες συμβουλές/λύσεις.

Σημείωση: Στην αρχή οι μαθητές μπορούν να παρακολουθήσουν ένα από τα σχετικά – συχνά χιουμοριστικά βίντεο– με συμβουλές για την εξεταστική περίοδο. Αυτά τα βίντεο υπάρχουν στο youtube και βρίσκονται εύκολα, αν πληκτρολογήσετε λέξεις κλειδιά, π.χ. εξεταστική περίοδος, συμβουλές κτλ.